

**BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST U 2015. GODINI,
DOHODOVNI PRISTUP – prvi rezultati**

**GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED FOR 2015,
INCOME APPROACH - first results**

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prve rezultate obračuna bruto domaćeg proizvoda po dohodovnom pristupu za Federaciju BiH za 2015. godinu.

Obračun je urađen slijedeći koncept i preporuke međunarodnih metodologija „Sistem nacionalnih računa 1993“ (SNA-93) i „Evropski sistem računa 1995“ (ESA-95).

Podaci su urađeni u tekućim cijenama i iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2, a poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod po dohodovnom pristupu se sastoji od kategorija primarnog dohotka (sredstva zaposlenih i bruto poslovni višak/mješoviti dohodak) koje rezidentne proizvodne jedinice i pojedinci primaju u procesu proizvodnje dobara i usluga. Da bi se dobio BDP u tržišnim cijenama dodani su svi porezi na proizvodnju, a oduzete su sve subvencije na proizvodnju.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

NOTES ON METHODOLOGY

Institute for Statistics of FB&H in this first release presents the first results of the calculation of Gross domestic product according to the income approach for Federation B&H for 2015.

Calculation has been done according to the concept and recommendations of International methodologies, namely „System of National Accounts 1993“ (SNA-93) and „European system of accounts 1995“ (ESA-95).

Data has been done at current prices and given by sections of Classification of Activity, which is harmonized with European Classification of Activity NACE Rev. 2. Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definition

Gross domestic product by the income approach consists of the primary income categories (compensation of employees, gross operating surplus/mixed income) which resident production units and individuals receive in the process of production of goods and services. In order to obtain GDP at market prices, the value of all taxes on production is added and the value of all subsidies on production is deducted.

Taxes on products are taxes paid according to the produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Ostali porezi na proizvodnju obuhvataju sve poreze koji mogu teretiti poslovne subjekte zbog angažovanja u proizvodnji, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodanih dobara i usluga (porez na firmu, naknade za zaštitu okoliša, porezi i naknade za upotrebu fiksne aktive, naknade za koncesije i licence).

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Ostale subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne iskazuju po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su: subvencioniranje plata i naknada zaposlenih, subvencioniranje kamata i sl.

Sredstva zaposlenih obuhvataju sva primanja zaposlenih u novcu i naturi, koja su zaposleni primili kao naknadu za svoj rad, sve doprinose na ime socijalnog osiguranja zaposlenih (doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenih), kao i porez na dohodak.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanjí za sredstva zaposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se ostale subvencije na proizvodnju).

Bruto mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih preduzeća u vlasništvu domaćinstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada.

Potrošnja fiksnog kapitala predstavlja vrijednost stalnih sredstava koja se u procesu proizvodnje prenese na nove proizvode i usluge u toku/tijeku obračunskog perioda.

Neto poslovni višak/Neto mješoviti dohodak se izračunava kada se bruto poslovni višak/bruto mješoviti dohodak umanjí za potrošnju fiksnog kapitala.

ZNAKOVI SYMBOLS

¹⁾ Oznaka za napomenu

Footnote

Other taxes on production consist of all taxes that business entities incur as a result of engaging in production, independently of the quantity or value of the goods and services produced or sold (tax on firm, environmental fees, taxes on the use of fixed assets, fees for concessions and licences).

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Other subsidies on production are subsidies which are not recorded by unit of product or service, such as: subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interests etc.

Compensation of employees includes all remuneration to employees, both in cash or in kind, that the employees received as compensation for their work, all employees' and employers' social contributions, as well as income tax.

Gross operating surplus is a residual category of gross value added by the activities that remains after reducing the gross value added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes on production).

Gross mixed income is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, in which it is not possible to distinguish capital incomes from labour incomes.

Consumption of fixed capital is the value of fixed assets that is transferred to new products and services in production process during the accounting period.

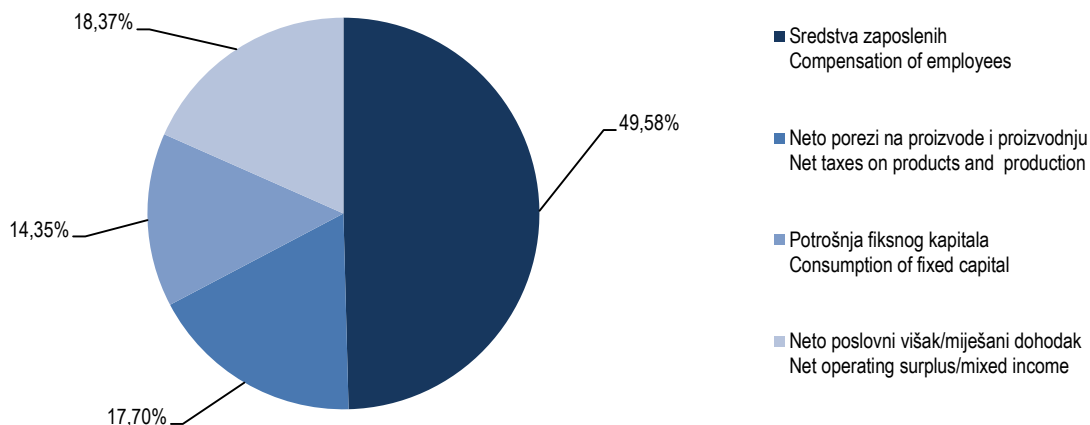
Net operating surplus/Net mixed income is calculated as gross operating surplus/gross mixed income minus consumption of fixed capital.

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I DOHODOVNE KOMPONENTE, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND INCOME COMPONENTS, CURRENT PRICES

	Vrijednost, hilj. KM Value, 000 KM		Struktura Structure %		
	2014	2015 ¹⁾	2014	2015 ¹⁾	
Bruto domaći proizvod	17.813.292	18.696.869	100,00	100,00	Gross domestic product
Sredstva zaposlenih	9.053.281	9.270.574	50,82	49,58	Compensation of employees
Porezi na proizvode i proizvodnju	3.281.303	3.413.962	18,42	18,26	Taxes on products and production
Porezi na proizvode	3.173.365	3.300.121	17,81	17,65	Taxes on products
Ostali porezi na proizvodnju	107.938	113.841	0,61	0,61	Other taxes on production
Minus: subvencije na proizvode i proizvodnju	92.147	104.186	0,52	0,56	Less: subsidies on products and production
Subvencije na proizvode	87.690	102.935	0,49	0,55	Subsidies on products
Ostale subvencije na proizvodnju	4.457	1.251	0,03	0,01	Other subsidies on production
Bruto poslovni višak/miješani dohodak	5.570.855	6.116.519	31,27	32,71	Gross operating surplus/mixed income
Potrošnja fiksnog kapitala	2.600.169	2.682.517	14,60	14,35	Consumption of fixed capital
Neto poslovni višak/miješani dohodak	2.970.686	3.434.002	16,68	18,37	Net operating surplus/mixed income

¹⁾ Prvi rezultati
First results

Grafikon 1.2 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U 2015.¹⁾ GODINI, DOHODOVNE KOMPONENTE, STRUKTURA
GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR 2015¹⁾, INCOME COMPONENTS, STRUCTURE

¹⁾ Prvi rezultati
First results

Tabela 2. RAČUN STVARANJA DOHOTKA U 2015.¹⁾ GODINI, TEKUĆE CIJENE
GENERATION OF INCOME ACCOUNT IN 2015¹⁾, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto ostali porezi na proizvodnju <i>Net other taxes on production</i>	Bruto poslovni višak/miješani dohodak <i>Gross operating surplus/mixed income</i>	Potrošnja fiksnog kapitala <i>Consumption of fixed capital</i>	Neto poslovni višak/miješani dohodak <i>Net operating surplus/mixed income</i>	Section of activity
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	856.720	126.235	1.514	728.971	68.656	660.315	A <i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B Vađenje ruda i kamena	349.273	340.883	3.484	4.906	71.034	-66.128	B <i>Mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	2.347.516	1.298.077	22.649	1.026.790	475.551	551.239	C <i>Manufacturing</i>
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	701.822	344.503	5.922	351.397	278.221	73.176	D <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	208.517	171.021	1.911	35.585	42.942	-7.357	E <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F Građevinarstvo	670.036	364.088	5.533	300.415	94.868	205.547	F <i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.672.371	1.363.344	25.097	1.283.930	326.784	957.146	G <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H Prijevoz i skladištenje	730.363	420.966	6.633	302.764	133.115	169.649	H <i>Transportation and storage</i>
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	427.530	238.062	3.687	185.781	100.714	85.067	I <i>Accommodation and food service activities</i>
J Informacije i komunikacije	836.967	407.165	7.950	421.852	234.518	187.334	J <i>Information and communication</i>
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	783.157	407.290	7.536	368.331	74.857	293.474	K <i>Financial and insurance activities</i>
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	996.637 <i>818.318</i>	56.810 <i>0</i>	1.192 <i>0</i>	938.635 <i>818.318</i>	424.354 <i>355.559</i>	514.281 <i>462.759</i>	L <i>Real estate activities of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	561.193	307.704	4.631	248.858	99.832	149.026	M <i>Professional, scientific and technical activities</i>
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	181.711	134.392	1.575	45.744	15.609	30.135	N <i>Administrative and support service activities</i>
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.500.123	1.413.418	3.602	83.103	83.108	-5	O <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
P Obrazovanje	894.827	819.392	2.658	72.777	45.297	27.480	P <i>Education</i>
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	885.791	778.414	4.627	102.750	78.990	23.760	Q <i>Human health and social work activities</i>
R Umjetnost, zabava i rekreacija	193.428	120.647	1.117	71.664	18.200	53.464	R <i>Arts, entertainment and recreation</i>
S Ostale uslužne djelatnosti	246.655	158.163	1.272	87.220	15.867	71.353	S <i>Other service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	16.044.637	9.270.574	112.590	6.661.473	2.682.517	3.978.956	Total of activities
UFPIIM (-)	544.954			544.954		544.954	<i>FISIM (-)</i>
Bruto dodana vrijednost, baze/bazične cijene	15.499.683	9.270.574	112.590	6.116.519	2.682.517	3.434.002	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	3.197.186						<i>Taxes on products less subsidies on products (+)</i>
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	18.696.869						Gross domestic product (GDP) at market prices

¹⁾ Prvi rezultati
First results

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Dr Emir Kremić, direktor
Person responsible: Emir Kremić, PhD, Director General

Saopćenje pripremili: Odsjek za statistiku nacionalnih računa
Prepared by: National Accounts Department

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet